

Hatta var bergmál Birgir Danielsen

Danir hava eitt orðafelli, sum ljóðar: »Som man råber i skoven, får man svar«. Svar mitt var bergmál til útspæl titt, Birgir.

Trúgv ikki, at tú kanst leggja út í valstriðnum við at skira meg ørvitisprojektleiðar og avhøvdara av eini heilari vinnu, uttan at vænta tær aftursvar.

Eg vendi ikki hin kjálkan til, tá ein politisk novica roynir at geva mær ein undir vangan.

Eg eri ikki kendur fyri at vera harðrøndur í skrivning, men eri tó førur fyri at fylgja tær, um tín skrivning liggur á einum høgum ella lágum støði.

Higartil hevur tú bert drigið meg niðureftir!

Perfidar ákæru

Her eru nøkur dømi um »høga« stóði, skrivning hjá tær hevur: Í Dagblaðnum 7.11.90 skuldsætur tú meg fyri at hava fram: »... storstilet svindel med offentlige midler« ... deltagelse i idelglutende svindelfærdere der ryster det skrantende ørige«

... ulovlige skibsprojekter financieret med fiktiv egenkapital« ... bevidst svindel og spekulation med offentlige tilskud til nye skibsprojekter« ... det er et åbent spørgsmål, hvor mange gange landstyre ulovligt har udbetalt offentlige midler« og so heldur Birgir fram: »Soleiðis kundi eg hildið á fram. Fyrirverandi lögmaður Atli Dam átti at følt seg raktan.«

Og so sanniliga um hann ikki endar hesa røðina av svinskheitum við orðunum: »Um alt hetta er rætt ella ikki, skal eg ikki døma um«.

Havi verið úti fyri mangari ófantaligari

skrivning í mínum politiska lívi, men hetta er tó tað versta!

Hyggur ein á forsiðuna av sama Dagblað og sær skuldsættingarnar hjá Óla Breckmann ímóti mær, ja, so sær ein, at her hevur eggið so sanniliga lært hønuna.

Eitt er so vist, Birgir: Í fólkaflokkinum hoyrir tú heima.

Uttanlandsskuldin

Tað var ikki við blandaðum kenslum, at eg las greinina hjá Birgir Danielsen, sum hann kallar: Er uttanlandsskuldin eitt onkisigandi tal?

Einasta kenslan eg hevði meðan eg las greinina var djúp undran. Undran yvir, at ein, sum er so djúpt involveraður í báðum teim høvuðsfyrbrigdum, sum hann umrøðir í greinini, nevniliga uttanlandsskuld og ørvitisprojekt, uttan at blúgvast kann koma við atfinningum í hesum sambandi.

Hatta við uttanlandsskuldini hevur Birgir eyðsæð onki skilt av, hóast so mætir menn sum professari í økonomi við Keypmannahavnar Universitet, Lars Tyge Nielsen, hava roynt at greitt honum frá fyrbrigdum uttanlandsskuld.

Tú ert so óførur at citera bløð, so hesin stubbi, endurgivin úr samrøðu, ið Politiken hevði við Lars Tyge Nielsen 17.07.1989, hevur allarhelst títt áhuga, har hann sigur:

»Den samlede offentlige gæld – både indenlandsk og udenlandsk – er et problem for samfundet, men den private sektors gæld er de private låntageres problem og bør ikke give anledning til bekymring, siger Lars Tyge Nielsen.

Private virksomheder

har lånt i udlandet for at investere i maskiner og forbedring av produktionsapparatet. Den private gæld er resultatet af privatøkonomiske dispositioner, som er et privat og ikke offentligt anliggende.

Gældsætningen i den private sektor har kun fundet sted fordi private virksomheder mener det er en fordel. Og år efter år er der investeret flere penge i maskiner og bygninger end vi har lånt i udlandet. Opsparingen har været positiv og vi har øget vores nationale formue. Derfor er det jeg siger, at vi ikke lover over evne«.

Tað er ikki tí at eg vil livilsvirða tína »internationalt erfaring« frá Hammerfest, men eg havi fult so gott álit á erfaringina hjá fyrirverandi professaranum við University of Texas, Lars Tyge Nielsen, tá tað kemur til metanina av hvat árin uttanlandsskuldin hevur á samfelagið!

Andrias í Hvannasundi

Tað, so tó fekk meg at taka pennin einaferð enn fyri at seta Birgir upp á pláss, var viðmerkingin síðst í greinini, har hann sigur:

»At so iløgurnar eru mistar á gólvíð gjøgnum ørvitisprojektir og hava tømpt landskassan fyri líkvídd, ger ikki støðuna betri«.

Nú skal eg ikki venda aftur til longu røðina av »privatum« ørvitisprojektum hjá Birgir Danielsen, sum eg var byrjaður uppá í fyrra svarinum til Birgir.

Har er annars sum nevnt nokk at taka av. T.d. umrøðuna, vinnulivsbløð í Danmark góvu projekti Birgirs í Hirtshals sum nakað av tí mest ó-

professionella leingi var sæð.

Hartil skal eg peika á lut Birgirs í einum stórum parti av tí hann kallar »ørvitisprojektir«.

Hvussu hevur hann ikki undir nevndarviðgerð av lániúmsóknnum sitið – sum ein annar Cæsar – sum formaður í Sjóvinnubankanum og vent tummlinum uppeftir ella niðureftir, alt eftir sum lagið var, men serliga alt eftir um landskassin ella kommunur veðhildu.

Tá peningurin floymdi inn uttanlands frá og landskassin veðhelt, so var onki kallað »ørvitisprojekt«. Nei, tá vendi tummlin altíð uppeftir.

Nú projektini, blástemplað av Birgir Daniel-

sen, byrja at fara av knórnum, nú vendir tummlin miskunnarlestur niðureftir. Hvussu nógv av hesum »ørvitisprojektum« hevur Sjóvinnubankin við Birgir Danielsen sum nevndarformanni ikki verið við til at figgjað?

Tey eru ikki so fá!

Men nú skalt tú finna syndabúkkar í mær, Carl Vilhelm Weihe og Petur Reinert.

Og tað er fólkaflokkinn um líkt.

Skal ikki umrøða Faroe Prawns, tí har metti eg meg inhabilan og luttek ikki í viðgerðini í landsstýrinum.

Men eitt »ørvitisprojekt« nevnið Birgir sjálvur í sínum áløpi á meg, og tað er »Andrias í Hvanna-

sundi«.

Her fari eg at endurgeva ein kendan sakførara, sum segði: Er tað ivasamt at biðja um pengar til ivasamt projekt, so er tað eisini ivasamt at læna pening út til ivasamt projekt!

»Andrias í Hvannasundi« varð m.a. figgjaður í Sjóvinnubankanum.

Kreditvirði

Hvussu verður við kreditvirðinum hjá Føroyum, um eg komi til ræðið aftur, stendur enn ósvarað.

Men eitt er vist: Kreditvirðið er munandi økt síðan umheimurin fekk at vita, at Birgir Danielsen er givin í Fiskasøluni!!

Atli P. Dam

Pallborðsfundur um børn á dagstovni

Vit – umboð fyri foreldur, leiðarar á somu stovnum, nevndirnar fyri sjálvognarstovnar, Føroya Pedagogfelag, Føroya Lærarakúla/Pedagogútbúgvingin – skipa fyri almennum pallborðsfundi á Føroya Lærarakúla mánadagin 12. nov. 1990 kl.19.30.

Seinastu tvey árin hava vit merkt sparringar á øllum okjóm i okkara samfelag. Heldur ikki smábarnaokjór er sloppið undan. Vit, sum verða av hesum børnum, bæði sum foreldur og starvsfólk, halda, at sparringarnar á almannaokjórnum hava verið tilvildarlígar og fyrilitaleysar, og hava gjørt menningarmøguleikarnar hjá børnum í og undir skúlaaldrini verri.

Vit hava niðanfyr sett upp nøkur mál, sum vit halda vera umráðandi at fáa greitt svar uppá frá politikarum til tess at meta um hvørt umstøðurnar hjá børnum eftir okkara hugsan versnar, ella verða vendar til tað betra, aftan á valið.

Vit halda, at verandi barnaforsorgarlóg við galdandi (leiðbeinandi) reglugerð um normering, innrætting v.m. á dagstovnum, eigur at vera

galdandi, og yvirhildin.

Tað eftirlitið, sum »Socialstyrelsen« hevði í sinari tíð, eigur at verða endurstovnað. T.d. sum eitt kompetent ráð, sum ráðgevari og leiðbeinandi myndugleiki.

Verandi gjaldsskipan fyri foreldranna viðkomandi (smb. Gr. 43 í forsorgarlógini) sum eitt minsta krav eigur at verða varðveitt.

Tey kor vit framyvir koma at bjóða børnum okkara á dagstovnum gerast munandi verri, um ætlanirnar um sparringar v.m. verða fasthildnar. Eisini halda vit at uppskotið um kommunala stýring burturav av stovnunum minkar um foreldraávirkanina, og økir um formyndarið omanifrá.

Nógv er, hóast alt, gjørt fyri børnini undir skúlaaldrini, at tey eru trygg og mennast. Ein bólkur, sum stóðgutt hevur verið fyri vanbýti, eru yngstu børnini í skúlanum. Aftan á skúlatíð ganga fleiri av børnunum millum 7 og 10 ár fyri vág og vind, til foreldrin koma aftur frá arbeiði.

Hvussu vil flokkur tykkara, saman við foreldrunum, skapa tryggari

og betri umstøður fyri hesi børn, enn tey nú hava?

Stóða okkara sum foreldur og fakfólk er ikki tann, at vit prinsipielt eru ímóti broytingum og nýhugsanum á dagstovnaokjórnum. Heldur vilja vit rópa varskoð, og vísa á, at vit hava góðar almennar skipanir fyri neyðini, saman við upplivingini heima.

Hesar skipanir vóru so liðandi komnar á eitt stóði, ið tænti tørvum barnanna.

Vit halda, at vit eiga at geva familjuni og annars øllum teimum, sum eru við til at skapa góð líkindi fyri børnini í Føroyum, bestu sømdir, heldur enn at hesi verða brúkt sum kastibloka í stuttskygdari og panikkendari sparring. Eftir okkara hugsan tørvar okkum ein politikk, sum veruliga gevur børnunum bestu sømdir, bæði heima og úti. Ein politikkur, sum ikki eru fegur orð, og í verki harður og beiskur veruleiki.

Ein tilkukling politikker kann bert gerast veruleiki eftir okkara hugsan, um myndugleikarnir taka okkum sum foreldur og fakfólk í álvara, og lúta eftir okkum.